

ZAPISNIK SA JAVNE RASPRAVE

U postupku procjene utjecaja na okoliš – ocjene Studije utjecaja na okoliš za investitora Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo, za projekat izgradnje Hidroelektrane Kovanići na rijeci Bosni, instalisanog kapaciteta 12,2 MW

DATUM: 07.06.2024.

MJESTO: prostorije osnovne škole Ćamil Sijarić – Kovanići (područna škola)

VRIJEME: 14:00 h

DNEVNI RED:

1. **Prezentacija zakonskog osnova u postupku ocjene SUO (predstavnik Federalnog ministarstva okoliša i turizma)**
2. **Prezentacija Studije o uticaju na okoliš (izrađivač SUO CETEOR d.o.o., Sarajevo u konzorciju sa HEIS- Institut za hidrotehniku d.d., Sarajevo)**
3. **Pitanja, diskusija, odgovori i objašnjenja**

AD1. Prezentacija zakonskoga temelja u postupku procjene utjecaja na okoliš- Predstavnik Federalnog ministarstva okoliša i turizma –Maja Bevanda– voditeljica postupka, je na početku pozdravila prisutne, zahvalila im se na dolasku na ovu javnu raspravu te detaljno predstavila zakonski temelj u postupku procjene utjecaja na okoliš te dosadašnje korake u upravnom postupku. Obrazložila je prisutnima rok od 15 dana od dana održavanja ove javne rasprave za dostavu mišljenja i sugestija u pisanoj formi Federalnom ministarstvu okoliša i turizma.

Predstavnik investitora – gđin. Harun Gadžo – direktor za kapitalne investicije, također je pozdravio prisutne, sažeto predstavio planirani projekat, te obavijestio sve prisutne da Elektroprivreda stoji na raspolaganju za sve dodatne informacije, prijedloge sugestije i komentare na planirani projekat izgradnje HE Kovanići.

AD2. Presentacija Studije o utjecaju na okoliš (predstavnik konsultanta – izrađivača SUO - CETEOR d.o.o., Sarajevo u konzorciju sa HEIS- Institut za hidrotehniku d.d., Sarajevo) je detaljno prezentirao SUO za investitora Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo, za projekat izgradnje Hidroelektrane Kovanići na rijeci Bosni, instalisanog kapaciteta 12,2 MW.

AD3. Diskusija, pitanja, odgovori:

AMIR ALIHODŽIĆ – MZ Topčić Polje – se javio prvi za diskusiju i postavio sljedeća pitanja na koja nije tražio odgovor odmah, već da mu se pisano dostave na adresu:

1. Da li ima HE uticaj na eroziju zato što rijeka Bosna ima III kategoriju erozivnih pojava?
2. Koliko se zadržava voda u akumulaciji i da li će doći do pojave neprijatnih mirisa?
3. Kako će se brana i akumulacija ponašati u slučaju poplava?
4. Kakvu će korist imati stanovnici Topčić polja i Kovanića od granje HE Kovanići?
5. ArcelorMittal Zenica ispušta optadne vode u rijeku Bosnu. Može li se garantovati da će AMZ izgraditi prečistač otpadnih voda?

MUNIB HUSEJNAGIĆ – Grad Zenica – u ime načelnika Grada Zenica je rekao da je nedovoljno ili nikako u Studiji uticaja na okoliš obrađeno čišćenje taloga – od Sarajeva do Kovanića. Postavio je pitanje koliko će biti taloga, kako će se on čistiti i kako će se zbrinjaviti?

Riblja staza mora biti otvorena (imati minimalni protok EPP) 24 sata a ne ponekad. Imamo male brane koje zaustave prolaz svoj ribi. Znači nema povremenog puštanja u funkciju riblje staze već mora biti trajni prolaz, dakle ne da je na operateru, već mora biti otvorena stalno.

I još da mi se odgovori na pitanje u vezi pojave magle, tj. uticaj pojave magle uslijed izgradnje HE Kovanići.

MUSTAFA TARABAZ – GU Zenica - obratio se komentarem o direktnom uticaju suženja rijeke Bosne, ubrzanja rijeke Bosne. Topčić polje je posljedica klizišta Bistrica. Pojavljivaće se magla, pašće temperatura, promijenice se klima. Direktno uticaj suženja

korita će biti sa 65 na 30 metara. Potrebno je da se priobalno područje geološki obradi. Koliko je meni poznato, HE se prave na čvrstim obalama, a ne ovako erozivnom području.

NIJAZ ZEREM – HEIS - je rekao da je Topčić polje posljedica erozije. Nema bojazni da će nanos ostati u brani/akumulaciji, naravno jedan manji dio hoće, ali veći dio prolazi nizvodno. Nanosi će morati da se čiste u skladu sa zakonskom regulativom kako se čiste i u ostalim akumulacijama. Vučni nanos će ostati na repu akumulacije, a suspendovani će doći do brane.

VERNES MENZILOVIĆ – MZ Bistrica - vijećnik Grada Zenica - predstavnik Bistrice je rekao da će Topčić polje biti zaplavljeno nanosom, te izrazio bojazan da će u MZ Bistrica biti izbubljna putna komunikacija izgradnjom ove HE.

NIJAZ ZEREM – HEIS - je rekao da će izgradnjom MHE Kovanići izvršiti sanacija klizišta kroz projekat.

SULEJMAN NADŽAK - Predstavnik MZ Kovanići je pitao šta će MZ Kovanići dobiti od JP EP BiH? Pitanje se odnosi na benefite, zapošljavanje mještana i dr.

Direktor JP EP BiH je odgovorio da se Elektroprivreda BiH trudi da održi „Prijateljsko okruženje“ te da kao i na ostalim projektima koje provodi, da se 3% investicije izdava za lokalnu zajednicu pod uticajem projekta. Lokalna zajednica/ Općina je ta koja odlučuje o raspoređivanju tih fondova – da li je to putna infrastruktura ili školska infrastruktura.

SUADA NUMIĆ ispred Federalnog ministarstva okoliša i turizma je rekla da, s obzirom da joj nije baš bilo jasno izlaganje biologa sa HEISA vezano za vidru, da je u toku javne rasprave pregledala studiju uticaja na okoliš i da je pronašla da istraživanjem NIJE uočena vidra, ali da je lokalno stanovništvo viđalo vidru u Bosni. Izjavila je da je to neobično, jer je vidra indikator ČISTE VODE, a rijeka Bosna je zagađena skoro pa od njenog izvorišta pa do Kovanića i dalje. Obrađivač SUO navodi da je možda došlo do „zabune“ sa ostalim vrstama od strane neobučenog osoblja (npr. bizamac (bizamski pacov), dabar). Dabar i bizamac su također indikatori čiste vode. Znači u prljavoj vodi ove životinje ne mogu imati stanište, razmnožavati se.

Takođe je kazala da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma donijelo izmjene i dopune Uredbe o ispuštanju tehnoloških otpadnih voda u prirodni recipijen ili sitem javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH broj 1/24) prema kojoj do 30.6.2026. cjelokupna industrija u FBiH mora imati uređaje za prečišćavanje tehnoloških otpadnih voda do graničnih vrijednosti utvrđenih uredbom. Osim ovoga, Federalno ministarstvo okoliša i turizma je u fazi donošenja izmjena Pravilnika o akcidentima na vodnom tijelu kojom će se unaprijediti sistem obavještanja po pojavi incidenta, reagovanja odgovornih, uzimanja uzoraka itd. Ovo je pogotovo važno imajući u vidu da je AMZ ima nedavno dva ozbiljna incidenta ispuštanja zagađenja u rijeku Bosnu.

Predstavnik konzultanta je odgovorio da je područje uticaja veće od same lokacije projekta pa se uticaji procjenjuju kao i okoliš na puno širem i obuhvatnijem prostoru. Sama izrada SUO je takva da se sva saznanja predstave u SUO, te budući da su od lokalnog stanovništva došli to saznanja o pojavi vidre, identično je navedeno u samoj SUO.

MIRNES KAMERIĆ – mještalin je rekao da ako krenemo sa njim vidjećemo 10 vidri. Takođe pitao je hoće li biti riblja staza, te postoji li mogućnost zaposlenja lokalnog stanovništva iz MZ Kovanići? Naglasio je takođe da lokalne kompanije moraju imati prednost. Uticaji su do Vranduka.

JASMINA ČOMIĆ – predstavnik konzultanta je rekla da je u samoj Studiji data preporuka investitoru što se tiče zapošljavanja lokalnog stanovništva, ali i korištenja lokalnih resursa u obliku usluga, zapošljavanja malih obrta i slično.

Predstavnik konzultanta je također naglasio da je predviđena riblja staza koja će raditi 24 h dnevno, svaki dan 12 mjeseci godišnje. Dakle nema opcije da investitor utiče na otvaranje ili zatvaranje riblje staze. Također je napomenuo da je dužina akumulacije 3,5 kilometara iz razloga jer je planirana HE protočna, dakle nema stajaće vode, nema jezera, brana je protočna. Teško je bilo ispoštovati sve zahtjeve, jer je lokacija osjetljiva (magistralna cesta, željeznička pruga, planirana autocesta) sve je u bližoj lokaciji planiranog projekta, ali je obaveza bila da se procijene utjecajai projekta i predlože mjere koje će te utjecaje svesti na minimum. U SUO je također predložena obaveza investitora da pravi plutajuću branu koja se koristi za skupljanje naplavnog otpada.

BRIGITA LOVRIĆ - Općina Žepče – samo bih željela napomenuti konzultanta kao i investitora koliko je glavni projekat bitan. studija može biti kvalitetna i odlično urađena, međutim glavni projekat je taj po kosem se radovi na projektu odvijaju. Jako je bitno sve

mjere koje će svesti negativan utjecaj na najmanju moguću mjeru inkorporirati u glavni projekat, a također revizija tj. Nadzor nad provođenjem mjera iz glavnog projekta mora biti na visokom nivou.

U nekim studijama je napisano da se šuma nalazi na zaštićenom području, a u glavnom projektu vidimo da je ta ista šuma posječena – dakle nije se vodilo računa da se mjere inkorporiraju u glavni projekat, što je veliki problem kod ovakve vrste velikih projekata. Investitor se mora obvezati na provođenje zadatih mjera – potpisivanjem ugovora sa ovlaštenim operaterom kako bi na adekvatan način zbrinjavao otpad.

ZEDINA LAVIĆ – ELP BIH – jako smo vodili računa o svim aspektima projekta pa smo već prilikom studije izvodljivosti u najranijoj fazi ovog projekta naložili projektantima da uzmu u obzir ekološke, socio-ekonomske aspekte. Dva projektna zadatka su razmatrana, a onaj koji nije zadovoljio ekološke zahtjeve je odbačen. Izabrali smo onaj zahvat u prostoru koji ima manje uticaje na okoliš.

Nije bilo više pitanja te je Javna rasprava **završena u 16.20. sati.**

Maja Bevanda:

Zahvaljujem svima na učešću u ovoj javnoj raspravi i imate rok od 15 dana za dostavu primjedbi i sugestija na adresu Federalnog ministarstva okoliša i turizma - svi koji dostave mišljenja bit će uključeni u donošenje konačne odluke.

Nakon službenog dijela javne rasprave, svi učesnici su se zadržali određeno vrijeme u prostorijama OŠ Kovanići i razgovarali o aktuelnoj temi.

SASTAVNI DIO OVOG ZAPISNIKA JE LISTA PRISUTNIH UČESNIKA SA JAVNE RASPRAVE

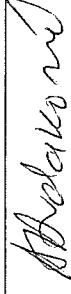

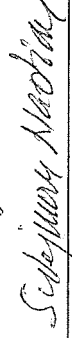
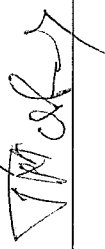
Zapisnik sačinile:

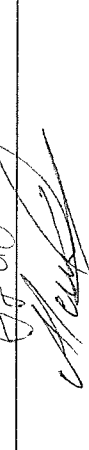
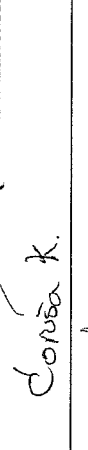

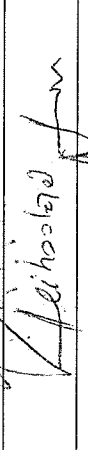

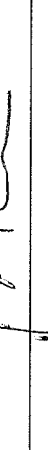
Suada Numić, šef odsjeka za stratešku procjenu uticaja (SEA) strategija, planova i programa na okoliš i procjenu uticaja na okoliš (EIA)

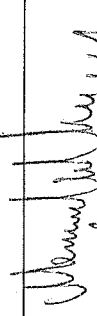
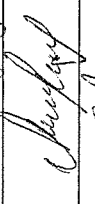

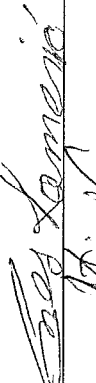
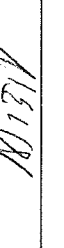

Maja Bevanda, voditeljica postupka

LISTA UČESNIKA SA JAVNE RASPRAVE održane u prostorijama osnovne škole Čamil Sijarić – Kovanići (područna škola), ulica Kovanići broj: 44, Grad Zenica, dana 07.06. 2024. godine, sa početkom u 14.00 sati, u postupku ocjene Studije o utjecaju na okoliš za investitora Javno preduzeće "JP Elektroprivreda BiH" Sarajevo, za projekat izgradnje HE Kovanići na rijeci Bosni, instalisanog kapaciteta 12,2 MW

IME I PREZIME	INSTITUCIJA/ ADRESA	KONTAKT TELEFON/ E-MAIL	POTPIS
1. NAJA BEVANDA	FMOIT	033 726 716	
2. SUADA NUMIĆ	FMOIT	033 726 714	
3. Fedina Jović	EP BiH	033 751-715	
4. Amela Čerčić	EP BiH	751 - 808	
5. ANISA AVDUKović	EP BiH	033 / 751-897	
6. Kruno Ključ	UMIRUJENIK	063 886 327	
7. Almeda Šupljak	EP BiH	061 347 140	
8. Suljo Mujic	EP BiH	061 791455	
9. Harun Gotko	EP BiH	036 751 745	
10. Hadžić Kešid	Grad Zenica	061/453-056	
11. Subijvan NADŽIĆ	M.7. KOVANIĆI PRESSIČIĆI	062 / 378 / 166	
12. Vatroslav Kostić	GU Zenica	061/413-507	

IME I PREZIME	INSTITUCIJA/ADRESA	KONTAKT TELEFON/ E-MAIL	POTPIS
13. NITAZ ZEREM	INSTITUT ZA #13 RO TEHNIKE	088/207-949	
14. ERNA KILDŽONIĆ	-11-	033/207-949	
15. MUMIB HUSEJINAGIĆ	GRAD ZENICA	061/781-877	
16. HELENA SABINA	GRAD ZENICA	032/447-715	
17. SAID HOĐIĆ	OPĆINA ŽOPČA		
18. ALEM DELIĆ	OPĆINA ŽOPČA d. Hrapina Račak 3. l.	alem.delic@zopca.com 052-888-620	
19. KATARINA ČORUŠA	OPĆINA ŽEPČE	katarina.corusa@gmail.com 032-888-625	Čoruša K.
20. Brigita Đorđević	Općina Žepče	032 888 605 gradilistystavodopsing-zepce.com	
21. Amin Babajić	Dom naroda FBiH	babaji_c@narodmail.com 091 840 825	
22. SAMIR MUŠIĆ	ŠKOLSTVA ZDK	musir@yugor-39.yugor.net	
23. AMIR ALHADIĆ	MZ TORČE TOČE	051 040 454	
24. Amin Bejić	MZ Vranduk	060-319 0665	Bejić A.
25. Sojka Mezić	GRAD-ZENICA		

IME I PREZIME	INSTITUCIJA/ ADRESA	KONTAKT TELEFON/ E-MAIL	POTPIS
26. Vernes Menzilović	MZ BISTRICA	VERNESMENZILOVIC@gmail.com 062/118-624	
27. Kaverio Menceš	MTZ KOVANIĆI	062/433-508	
28. NINA KRESEVAČIĆ	AMBUS CENTAR U BIA	062/6/6-326	
29. MIRSADA KRESEVAČIĆ	GRADNKA	062/547-865	
30. Mili JARIN	KOVARSKI 48A	684-354	
31. Bož Kamenić	KOVANIĆI	061/836-201	
32. Anel ŠIŠIĆ	GU.	061/704-082	
33. Nedim Mandžić	KOVANIĆI	062/1977/915	
34. Hariso KAMČIĆ	KOVANIĆI	032/600/1009	
35. Admir Aladžić	HELS	033/212 466	
36. JASMINA ČOPIĆ	ČETEOC	069/229907	
39.			
40.			